

Opleiding verhoortechnieken in het post Salduz tijdperk: naar een universele nationale training?

Dr. Lotte Smets
Lotte.Smets@UGent.be

CPS studiedag - 13 september 2011
**Bijstand van advocaten bij verhoren:
nu de concrete invulling**

1. Salduz: een nieuwe situatie
2. Verhouding politie en advocatuur
 - 2.1 Gedragscode & neveneffect
 - 2.2 Vorming & opleiding
3. Conclusie

1. Salduz: een nieuwe situatie

- Verhoor als drieluik interactie:
 1. Politie
 2. Verdachte
 3. Advocaat
- Europees Hof voor de Rechten van de Mens
 - Optimaliseren waarheidsvinding - kwaliteit verhoor verhogen door verifieerbaarheid & transparantie (cfr. imago verhoor)
- Advocatuur
 - Betrouwbaarheid & accuraatheid informatie (cfr. doel verhoor)
 - Voorkomen ongeoorloofde druk/pressie
 - Nobele taak maar niet evident (cfr. wat is pressie en hoe meten?)

1. Salduz: een nieuwe situatie

- Tegenstrijdige belangen
 - Doel verhoor versus doel Salduz-arrest
 - Zwijgrecht/nemo tenetur versus waarheidsvinding?
 - Afhankelijk van attitude verdachte, complexiteit van de feiten, situatie
- Coöperatie politie/magistratuur en advocatuur
- Evolueren naar een level playing field
- Implicaties:
 - Cultuurwijziging organisatie researchewerk en bewijsvoering
 - Cultuurwijziging verhouding tussen politie en advocatuur

Huidige dynamiek versus wederkerigheidsdynamiek:

- Tegenstrijdige belangen en toch coöperatief zijn?
- Evolutie: een proces van trial-and-error?
- Bijstand van advocaten bij verhoren: de concrete invulling
 - A) Duidelijke afspraken en gedragsrichtlijnen
 - B) Vorming & opleiding: intensieve vaardigheidstraining
 - Geoorloofde verhoortechnieken
 - Vaardigheden

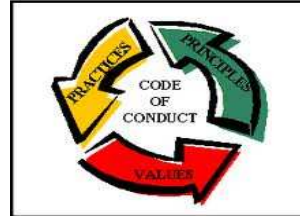

- Verifieerbaarheid en transparantie: Kwetsbare positie politie / magistratuur en advocatuur
 - Toezicht geoorloofde verhoortechnieken
 - Legitimeren verloop verhoor
- September 2011: Gedragsrichtlijnen per beroepsgroep
- Voldoende op elkaar afgestemd? Homogeen versus heterogene gedragscode? (cfr. fluisteren, zitplaats advocaat)
- Paradox: Tegenstrijdige gedragsrichtlijnen bieden geen 'veiligheid' maar genereren eerder bij voorbaat 'strijd'
- Neveneffect: niet politie / magistratuur en advocatuur als beroepsgroep worden in een kwetsbare positie geplaatst maar het individu

2.1 Gedragscode & neveneffect

- Correct verhoren / correct bijstand verlenen
- Principes, attitude & integriteit
- Waarden en normen
- Vaardigheden

Persoonlijke vaardigheden, een integere attitude en het al dan niet doelbewust hanteren van communicatie tools kunnen de werkzaamheid van het verhoor in dergelijke individuele situaties (cfr. strijd) herstellen.

Toekomst?

→ **Een universele gedragscode**

2.2 Opleiding en vorming

Een intensieve vaardigheidstraining:

1. Eenduidigheid over de norm en het gewenste gedrag
2. Het verwerven van kennis en inzicht voorafgaand de training
3. De vaardigheidstraining omtrent het gewenste gedrag
4. Het overdragen van kennis in de organisatie

1. Eenduidigheid over de norm en het gewenste gedrag:

- Gezamenlijke gedragscode politie en advocaten

2. Het verwerven van kennis en inzicht voorafgaand de training:

- Zijn verhoortechnieken geheim?
- Empirische waarden bepaalde verhoortechnieken
- Theorie inzake geoorloofdheid verhoortechnieken op basis van wetenschappelijk onderzoek
- Waarde bekentenis na ongeoorloofde druk?
- Humanitaire verhoorstijl versus beschuldigende verhoorstijl
- Kennis en inzicht als referentiekader voor dialoog
- Eenduidigheid en universeel voor zowel politie als advocatuur

3. De vaardigheidstraining inzake het gewenste gedrag:

- Hoe gepast interveniëren / reageren op elkaars aanwezigheid?
- Hoe gepast interveniëren / reageren in concrete situaties?
- Training adhv casuïstiek
 - Rollenspelen met de betrokken actoren
 - Discussie op voorhand voeren - proactief
 - Wanneer tussenkomen en hoe?

4. Het overdragen van kennis in de organisatie:

- Know how / expertise blijven evalueren en delen
- Afstemming en coördinatie

Bijstand van advocaten bij verhoren:

- Investeren in wederkerigheid / level playing field
(cfr. strijd en kwetsbare posities individuen)
- Werkgroep homogene gedragsrichtlijnen
- Een vorming & opleiding voor alle beroepsgroepen
 - Verhoortechnieken
 - Attitude en vaardigheden
- Opleiding verhoortechnieken in het post Salduz tijdperk: naar een universele nationale training?